

RECENZÍÓK

Vizuális kivonat: A soványság, a túlsúly és az elhízás globális trendje 1990 és 2022 között

Visual extract: Worldwide trends in underweight, overweight, and obesity from 1990 to 2022

Szerző: [Vitrai József](#)

Doi: [10.58701/mej.15230](https://doi.org/10.58701/mej.15230)

Kulcsszavak: soványság; túlsúly; elhízás; globális trend

Keywords: *underweight; overweight; obesity; global trend*

Az soványság és az elhízás az egész élet során kedvezőtlen egészségi következményekkel jár. A szerzők megbecsülték a soványság és az elhízás egyéni és együttes előfordulását, valamint ezek változását 1990 és 2022 között a felnőttek és az iskoláskorú gyermekek és serdülők esetében közel 200 országban és területen. 222 millió résztvevőn végzett, reprezentatív népességi mintán alapuló 3663 olyan vizsgálat adatait használták fel, amelyekben testmagasságot és testsúlyt mértek.

A vizsgálatban nőnek és férfinak a 20 éves vagy annál idősebb, míg a lánynak és a fiúnak az 5 és 19 éves kor közötti résztvevő számított. A Magyarországra vonatkozó eredmények 13 nőkre, 15 férfiakra, 18 lányokra, és 18 fiúkra elvégzett vizsgálatból származnak. Az adatok korra standardizáltak, hogy azok összevethetők legyenek más országokéval. Az összes adat elérhető a www.ncdrisk.org honlapon.

Az NCD Risk Factor Collaboration (NCD-RisC) a világ egészségügyi kutatóinak hálózata, amely 200 ország és terület számára nyújt megbízható és időszerű adatokat a nem fertőző betegségek kockázati tényezőiről. A hálózat szorosan együttműködik az Egészségügyi Világszervezettel (WHO) a londoni Imperial College-on keresztül. Az NCD-RisC jó

minőségű, népességalapú adatokat gyűjt össze fejlett statisztikai módszerekkel, amelyeket kifejezetten a nem fertőző betegségek kockázati tényezőinek elemzésére terveztek.

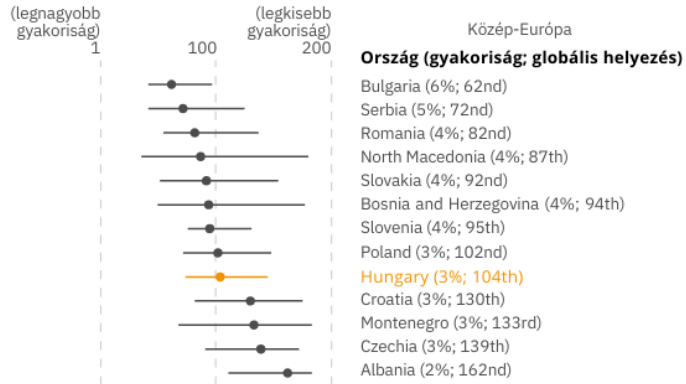
Az egész világra kiterjedő elemzés eredményeit bemutató közlemény mellett a szerzők országprofilokat is közzétettek. A következőkben a magyar országprofil két ábráját mutatjuk be.

Az 1. ábra a magyar felnőttek soványságra és elhízásra vonatkozó adatait foglalja össze. A soványság nem túl gyakori sem a nőknél, sem a férfiaknál, Az elhízás azonban jelentős, és 1990 óta folyamatosan növekszik. 2022-ben a magyar adat a közép-európai országok közül a második legnagyobb a nőknél és a férfiaknál egyaránt.

A 2. ábra az 5–19 évesek soványságra és elhízásra vonatkozó adatait illusztrálja. A felnőttekhez hasonlóan a soványság gyakorisága ebben a korcsoportban a lányoknál és a fiúknál is 3% körüli. Az elhízás aránya itt is folyamatosan emelkedik 1990 óta. 2022-ben az elhízott lányok és fiúk száma meghaladta a 200 000-et. Így nem meglepő, hogy az elhízás gyakoriságának közép-európai rangsorában Magyarország az első.

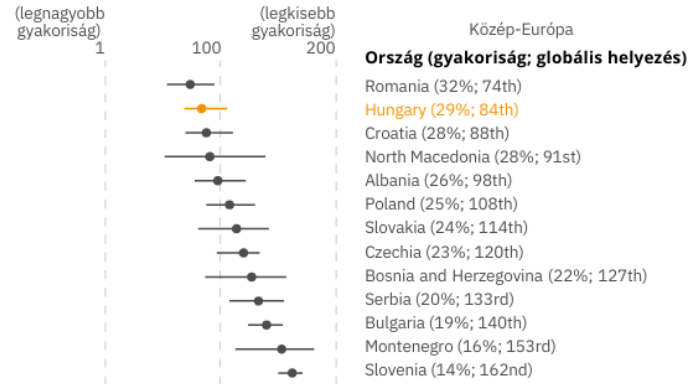
1. ábra: Soványság és elhízás gyakorisága a magyar felnőttek körében, 1990-2022

Soványnők

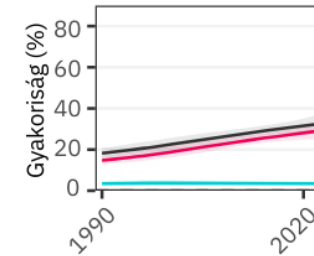
- 95 000 sovány nő
- 3,5% gyakoriság, 1990 óta nem változott

Elhízott nők

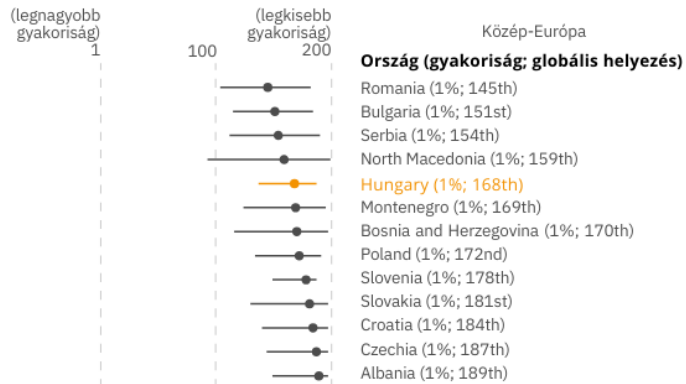

- 1,5 millió elhízott nő
- 28,9% gyakoriság, 1990 óta 14,2%-ponttal emelkedett

Nők

Soványmérfiak

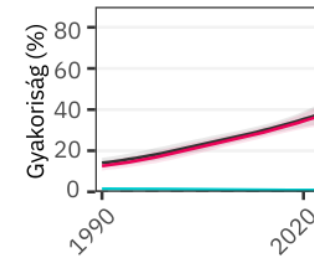
- 22 000 sovány mérfi
- 0,9% gyakoriság, 1990 óta 0,6%-ponttal csökkent

Elhízott mérfiak

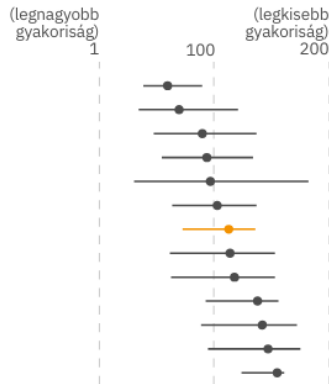
- 1,4 millió elhízott mérfi
- 36,4% gyakoriság, 1990 óta 23,9%-ponttal emelkedett

Mérfiak

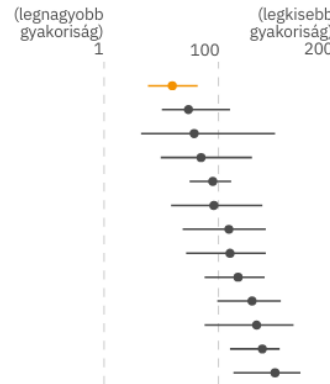
2. ábra: Soványság és elhízás gyakorisága a magyar gyermekek és fiatalok körében, 1990-2022

Sovány lányok

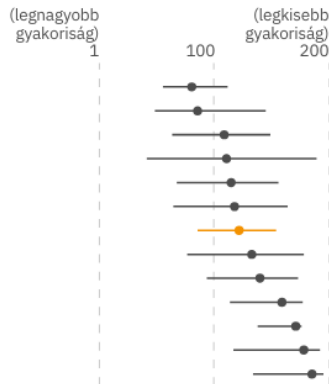
- 19 000 sovány lány
- 2,8% gyakoriság, 1990 óta nem változott

Elhízott lányok

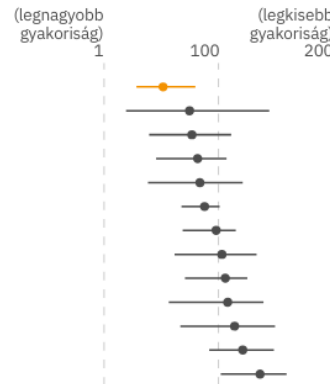
- 84 000 elhízott lány
- 12,4% gyakoriság, 1990 óta 9,7%-ponttal emelkedett

Sovány fiúk

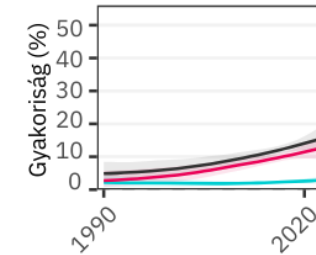
- 24 000 sovány fiú
- 3,4% gyakoriság, nem változott 1990 óta

Elhízott fiúk

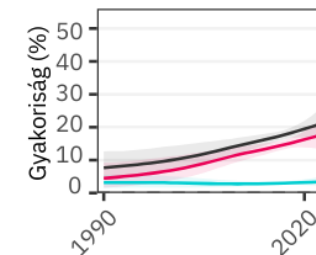

- 120 000 elhízott fiú
- 17,4% gyakoriság, 1990 óta 12,9%-ponttal emelkedett

Lányok

Fiúk

HIVATKOZÁSOK

NCD Risk Factor Collaboration (NCD-RisC) (2024). Worldwide trends in underweight and obesity from 1990 to 2022: a pooled analysis of 3663 population-representative studies with 222 million children, adolescents, and adults. Published Online February 29, 2024. [https://doi.org/10.1016/S0140-6736\(23\)02750-2](https://doi.org/10.1016/S0140-6736(23)02750-2)

NCD Risk Factor Collaboration (NCD-RisC) (2024). Country profile. <https://www.ncdrisc.org/country-profile.html>

KÖSZÖNETNYILVÁNÍTÁS

A cikk elkészítését a Magyar Tudományos Akadémia Közoktatás-fejlesztési Kutatási Programja támogatta.

INFORMÁCIÓK A SZERZŐRŐL

Vitrai József

Széchenyi István Egyetem Egészség- és Sporttudományi Kar Preventív Egészségtudományi Tanszék, Győr
vitrai.jozsef@gmail.com

CIKKINFORMÁCIÓK

Beküldve: 2024. 03. 05.

Elfogadva: 2024. 03. 05.

Megjelentetve: 2024. 03. 11.

Copyright © 2024 Vitrai József. Kiadó: Magyar Népegészségügy Megújításáért Egyesület. Ez egy nyílt hozzáférésű cikk a CC-BY-SA-4.0 licenstszerződés alapján.